

написами автора: Я. Кухаренкові – під назвами «Вечір», «Майський вечір»; М. Максимович – під назвою «Весенний вечер»; Г. Галагану – «Весенний вечер», «Весенний вечір»; В. Карташевській – «Садок вишневий коло хати...»; А. Лазаревській і Н. Хрущовій – «Садок вишневий коло хати...», «Вечір».

Під усіма цими заголовками поезія жила у друці, в альбомах і устах шанувальників. У виданнях коштом благодійників і в рукописних збірках був цей вірш і під заголовками «Вечір в Україні», «Вечір на Україні». Він мандрував із Т. Шевченком у заслання в «Малій книжці», потім з 18 березня 1958 р. – у «Більшій книжці», і так дійшов як спадок поета до сучасників.

Т. Шевченко свідомо й відповідально ставився до творення нової української літератури і мови. Його художня творчість, малярство, щоденники й листи засвідчують, що вчився він усе життя і скрізь, де доводилося бути, охоче спілкувався з розумними й порядними людьми незалежно від національнос-

ті, а особливо з освіченими земляками. У них він шукав іскру Божу, що розвине культурні сили до майбутнього визволення українського народу. Перебування в Україні використав для того, щоб особисто познайомитися з письменниками, вченими, відомими землевласниками, промисловцями, нагадати про колишню славу, сучасні біди і потребу свідомої розумної роботи на благо України.

Запоруку майбутнього національного визволення України Т. Шевченко вбачав у народній освіті, але такій, що має поєднуватися з усебічним вихованням людини і прищепленням національних традицій. На його переконання, освіта повинна йти разом із моральним зростанням дитини і виробленням *національного характеру*. У бесіді з А. Козачковським він сказав: «Якщо ми задля якогось марного срібника почнемо глумитися над своїми звичаями старовини, то що з нас буде?.. А на мою думку, нація без власної вдачі, що їй самій належить та її характеризує, схожа на кисіль, та ще й найнесмачніший кисіль» [5, с. 369].

Література

- Андрущенко В. Ключові компетенції для навчання протягом усього життя – європейські рамкові установки: рекомендації парламенту і Ради Європи 18 грудня 2006 р. / В. Андрущенко // Світанок Європи: Проблема формування нового учителя для об'єднаної Європи XXI століття. – К.: Знання України, 2012. – С. 1060.
- Андрущенко В. Моральний розвиток суспільства та особистості / В. Андрущенко // Андрущенко В. Організоване суспільство. – К.: Атлант Ю.М.С., 2006. – 494 с.
- Барабаш Ю. Просторинь Шевченкового слова. Текст – контекст – семантика – структура / Ю. Барабаш. – К.: Темпора, 2011. – 510 с.
- Горський В. Історія української філософії / В. Горський. – К., 1997. – С. 164.
- Зайцев П. Життя Тараса Шевченка / П. Зайцев. – Нью-Йорк; Париж; Мюнхен, 1955. – 453 с.
- Карасик В. Языковой круг: личность, концепты, дискурс / В. Карасик. – Москва: Гнозис, 2004. – С. 22.
- Караулов Ю. Русский язык и языковая личность / Ю. Караулов. – Москва, 1987. – С. 123.
- Колесса Ф. Про вагу наукових дослідів над усною словесністю / Ф. Колесса // Фольклористичні праці. – К.: Наук. думка, 1970. – С. 26.
- Конкорданція поетичних творів Тараса Шевченка: в 4 т. – New York; Toronto: Наукове товариство ім. Шевченка; Canadian Institute of Ukrainian Studies Press, 2001. – Т. IV. – С. 1596–1598; 1600–1605.
- Кремень В. Концептуальний смисл національної ідеї / В. Кремень // Філософія національної ідеї: Людина. Освіта. Соціум. – К.: Грамота, 2010. – 576 с.
- Плющ Л. Християнська філософія Шевченка / Л. Плющ // Сучасність. – 1997. – № 3. – С. 27.
- Франко І. Зібрання творів: у 50 т. / І. Франко. – К.: Наук. думка, 1981. – Т. 31. – С. 68.
- Шевченко Т. Зібрання творів: у 6 т. / Т. Шевченко. – К.: Наук. думка, 2003.
- Weisberger L. Das Zetz der Sprache als Wrundlage des Sprachestudium / L. Weisberger. – Heidelberg, 1951. – S. 8–9.

Антологія одного вірша

* * *

І під глиняним небом залитої сяянням хати
почуваюся деревом:
руки пульсують пагіллям,
і розлогою кроною в стелю востає чоло.
Кровотеча щоденного часу просвічує вени –
і важко стояти,
в круговерті землі обертаючись.
Птаство до ранку у верхів'ї тремтітиме
й риби лускаті прокладатимуть в грудях тунелі,
що мали б вростати в заокруглений день.

Та лиш сяяння входить
у потріскане дерево тіла мого –
понад води й глибини.
І, прокинувшись, чую полегкість –
тепло відчуваю.
Ні на мить у мені не згасає
любов первозданна.

Вадим ВАСИЛЕНКО,
м. Київ